

Dosarul nr. 2ra-102/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Igor Țaran,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Țaran
împotriva lui Vladislav Osipov cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de
judecată și

cererea reconvențională înaintată de către Vladislav Osipov împotriva lui Dumitru
Țaran cu privire la anularea contractului de împrumut și încasarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din data de 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de către Igor Țaran și apelul incident declarat de către
Vladislav Osipov, s-a menținut hotărârea din data de 26 februarie 2019 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 07 mai 2017 Dumitru Țaran a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Vladislav Osipov, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 282 513 lei și
a cheltuielilor de judecată în mărime de 8 475,39 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Dumitru Țaran a indicat că la 21 martie
2016 a încheiat cu Vladislav Osipov contractul de împrumut nr. 1, prin care i-a acordat
acestuia un împrumut în mărime de 282 513 lei, pe un termen de 3 luni.

În legătură cu neonorarea de către Vladislav Osipov a obligațiunilor contractuale
asumate și nerestituirea în termen de 3 luni a datoriei, reclamantul se consideră
îndreptățit de a solicita încasarea în mod forțat a datoriei.

La 27 noiembrie 2018 Vladislav Osipov a înaintat cerere reconvențională
împotriva lui Dumitru Țaran, prin care a solicitat anularea contractului de împrumut nr.
1 din 21 martie 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 83-86)

În motivarea acțiunii reconvenționale Vladislav Osipov a menționat că Igor Țaran i-a comunicat că fiul său Andrei Osipov în perioada în care a fost angajat al întreprinderii SRL „Catol-Lux” a cauzat un prejudiciu material rezultat din neajuns de mărfuri în sumă de 282 513 lei și, în cazul în care nu va lua asupra sa angajamentul de a rambursa această sumă, va deschide fiului dosar penal.

Astfel, fiind constrâns, la 21 martie 2016 a încheiat contractul de împrumut nr. 1, având drept scop garantarea rambursării sumei de bani, care pretinde că constituie prejudiciul cauzat de către Andrei Osipov întreprinderii SRL „Catol- Lux”.

În asemenea circumstanțe, reclamantul a afirmat că contractul de împrumut nr. 1 din 21 martie 2016 urmează a fi declarat nul, deoarece poate fi stabilit fără echivoc și careva dubii că la momentul semnării acestui contract, părțile au încheiat un act juridic, prin care au simulat contractarea unui împrumut.

Vladislav Osipov a susținut că în speță, se atestă o simulație dublă, atât subiectivă cât și obiectivă. Simulația este subiectivă atunci când se referă la părțile actului juridic. La caz, administratorul SRL „Catol-Lux”, Igor Țaran, vrea să-și întoarcă contravaloarea mărfii lipsă, dar nu o poate face pe căi legale din contul fostului angajat Andrei Osipov. Atunci a însărcinat un terț și anume pe fratele său Dumitru Țaran, să încheie un contract de împrumut, care în aparență acționează în numele și pe contul propriu, dar de fapt, acționează pe contul mandatului său ascuns, care va deveni proprietarul efectiv al banilor ce vor fi încasați. De asemenea și de partea cealaltă a actului juridic nu parvine persoana de la care se pretind mijloacele bănești pentru neajunsul de marfă, Andrei Osipov, ci un terț, Vladislav Osipov.

Totodată, simulația obiectivă, atunci când se referă la natura sau conținutul actului juridic, ori s-a încheiat un act simulat de împrumut, ascunzând un act de verificare/inventariere, deoarece acesta din urmă nu corespunde unor criterii minime de temeinicie și legalitate pentru a proba în cadrul unui proces de judecată necesitatea răspunderii materiale a lui Andrei Osipov față de SRL „Catol-Lux”.

În opinia lui Vladislav Osipov contractul de împrumut nr. 1 din 21 martie 2016 este lovit de nulitate, din motivul nerespectării formei autentice, care a fost convenită de părți.

Prin încheierea din data de 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea lui Dumitru Țaran cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi, s-a înlocuit reclamantul Dumitru Țaran în drepturi cu Igor Țaran în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Țaran împotriva lui Vladislav Osipov cu privire la încasarea datoriei. (f.d. 103)

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 26 februarie 2019 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Țaran și cererea reconvențională depusă de către Dumitru Țaran ca fiind neîntemeiate. (f.d. 116, 118-120)

Prin decizia din data de 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Igor Țaran și apelul incident declarat de către Vladislav Osipov, s-a menținut hotărârea din data de 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d 156,157-164)

Instanțele de judecată au concluzionat că prin prisma art. 572, alin. (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) pretenția lui Igor Țaran cu privire la

încasarea datoriei este neîntemeiată, ori prin contractul de împrumut nr. 1 din 21 martie 2016 împrumutătorul și-a asumat obligația de a acorda împrumutul, iar împrumutatul de a restitui împrumutul.

Din materialele dosarului reclamantului prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă nu a demonstrat faptul acordării lui Vladislav Osipov a împrumutului în mărime de 282 5513 lei. Graficul de achitare a împrumutului, semnat de către împrumutătorul Igor Țaran, care în opinia acestuia este parte integrală a contractului de împrumut, nu a fost reținut de instanțele de judecată, ori acesta vizează alte relații contractuale și nu are legătură cu contractul de împrumut. Potrivit graficului prima achitare a fost efectuată în luna mai 2016, pe când contractul de cesiune dintre Dumitru Țaran și Igor Țaran a fost încheiat abia la 18 octombrie 2018, ulterior întocmirii graficului de achitare.

Referitor la cererea reconvențională instanțele de judecată au reținut că aceasta este neîntemeiată, ori în temeiul art.222, alin. (2) și art. 212, lit.b) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) Vladislav Osipov nu a probat că contractul de împrumut este unul simulat, de asemenea nu s-a confirmat că la încheierea contractului nu a fost respectată forma autentică, ori noțiunea de „exemplare autentice” nu vizează procedura de autentificare notarială a contractului.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 28 octombrie 2019 a depus recurs Igor Țaran, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei. (f.d.168-171)

În motivarea recursului Igor Țaran a indicat că instanțele de judecată au interpretat eronat legea și nu au aplicat legea care urma să fie aplicată. Mai mult, concluziile instanțelor de judecată precum că lipsesc probe ce ar confirma transmiterea către Vladislav Osipov a împrumutului sunt abuzive și neîntemeiate. Cazul examinat nu se referă la relații de împrumut, în care cel puțin o parte este persoana juridică și poate proba prin documente justificative primare sau extrase bancare faptul încasării sau transmiterii banilor.

Contractul de împrumut a fost încheiat între două persoane fizice, iar banii au fost transmiși în numerar. La fel, se procedează și în cazul împrumuturilor acordate în baza de recipisă, unde nu apare necesitatea de a demonstra transmiterea sau primirea banilor, recipisa fiind actul juridic confirmativ.

La caz, poziția lui Vladislav Osipov privind negarea primirii banilor în temeiul contractului de împrumut vine ca o reacție de apărare pentru a nu executa obligațiile asumate prin contractul de împrumut.

La 10 decembrie 2019 Vladislav Osipov a depus referință la cererea de recurs înaintată de către Igor Țaran, solicitând respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă. (f.d. 177-179)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 09 iulie 2019, a fost expediată participanților la proces la 31 iulie 2019, publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 13 august 2019.

Confirmare privind recepționarea copiei deciziei de către participanții la proces la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, înaintat de către Igor Țaran la 28 octombrie 2019, se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Igor Țaran este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Igor Țaran a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Igor Țaran, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Igor Țaran, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Igor Țaran, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Igor Țaran, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh